

บทวิเคราะห์หนังสือ

ดร.แดนสอนอ่าน : เคล็ดลับปลูกปัญญา เปลี่ยนชีวิต ในยุคดิจิตอล
: โครงสร้างทางไวยากรณ์
(เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2559). กรุงเทพฯ : ชั้กเชสมีเดีย).

Book Analysis

Dr. Dan Teaches Reading: Tips for Cultivating Wisdom and
Changing Life in the Digital Age : Grammatical Structures
(Kriengsak Charoenwongsak (2016). Bangkok:Success Media)

กัลยา กุลสุวรรณ*
Kanlaya Kunsuwan

บทคัดย่อ

ท่ามกลางความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร สังคมไทยเพชญกับปัญหาการอ่านไม่ออก อ่านไม่เป็น ไม่รักการอ่าน ที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการคิดและปัญญาของคนในชาติที่ไม่ได้มาตรฐาน บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างทางไวยากรณ์ของหนังสือ เรื่อง “ดร.แดนสอนอ่าน: เคล็ดลับปลูกปัญญา เปลี่ยนชีวิต ในยุคดิจิตอล” ของ ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ พบว่างค์ประกอบทั้ง 4 ด้านของหนังสือมีลักษณะดังนี้ 1) ด้านการตั้งชื่อเรื่องมี 2 ลักษณะคือ การโน้มน้าวให้รักการอ่านและให้รู้วิธีการอ่าน 2) ด้านการกล่าวนำเรื่องมี 4 ลักษณะคือ การกล่าวนำด้วยถ้อยคำสำนวนโน้มน้าว การกล่าวถึงสถานการณ์ การเสนอแนะ และการเสนอประเด็นปัญหา 3) ด้านการเสนอเนื้อหา เป็นการเสนอเนื้อหานั่นน้ำให้เห็นความสำคัญของการอ่านและการเสนอแนะวิธีอ่าน โดยการสื่อเนื้อหาตามทัศนะและประสบการณ์ของผู้เขียนเชื่อมโยงกับทัศนะของประชญ์คนสำคัญ โดยเสนอผ่านชื่อเรื่อง การกล่าวนำ เสนอประเด็นหัวเรื่อง ย่อ ย่อ และปิดความ และ 4) การจบความมี 3 ลักษณะคือ การอ้างถึงทัศนะของบุคคลสำคัญก่อนเสนอคำคิด ประกอบการสรุปความ การเสนอคำคิดประกอบการสรุปความ และการสรุปความ โครงสร้างทางไวยากรณ์ของหนังสือเล่มนี้ดังกล่าวมา สืบถึงโครงสร้างทางความหมายหรือเนื้อหาสาระของหนังสือได้โดยสังเขป บทความนี้ จะเป็นประโยชน์ยิ่งหากผู้อ่านได้เข้าไปอ่านต้นฉบับ แล้วนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและส่งเสริมผู้อื่นให้รักการอ่าน อ่านอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาการคิดและปัญญา รวมถึงใช้เป็นแนวทางสำหรับการเรียนเรียนเอกสารทางวิชาการ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรสาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Assistant Professor Ph.D. Program in Thai Language and Literature Faculty of Humanities and Social Sciences
Rajabhat Maha Sarakham University

ABSTRACT

In light of the advancement of information and communication technology, Thailand is encountering several reading problems. For instance, some people do not know how to read effectively; others do not like reading. This has affected the thinking competence and indicated that Thai people's wisdom is not up to the standard. This article aims to analyze the grammatical structures of the book entitled "Dr. Dan Teaches Reading : Tips for Cultivating Wisdom and Changing Life in the Digital Age: Grammatical Structures written by Professor Dr. Kriengsak Charoenwongsak. The result revealed that the book had four distinguished components : naming the title, introduction, presentation of contents and ending. The title was named using two styles including persuasion to love reading and to learn reading methods. In an introduction part, the introductory passage comprised four features: using convincing words, talking about reading conditions, suggestions and presenting problematic issues. Regarding the contents, the presentation aimed to convince readers to realize an importance of reading and to suggest effective reading methods to communicate the contents through the title, introduction, sub-headings and closing remarks, based on the writer's perspectives and experience in connection with the ones of other well-known scholars. The ending part was written using three features; namely, referring to important persons and incorporating witty words or quotes in a conclusion, presenting only witty words or sayings in a conclusion, and presenting only a concluding part. As mentioned, the grammatical structures of the book was to present meanings and contents briefly. It is hoped that the article will be most beneficial if it is able to encourage the readers to read the original book, use gained knowledge to develop themselves and others through love of reading, effective reading strategies to enhance thinking processes and wisdom, and lastly, to use it as a guideline in preparing academic writings.

บทนำ

การอ่าน เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ และสร้างปัญญาแก่มวลมนุษย์ “อ่าน หมายถึง ว่าตาม ตัวหนังสือ, ถ้าอookเสียงด้วยเรียกว่า อ่านอookเสียง ถ้าไม่อookเสียง เรียกว่า อ่านในใจ...” (ราชบัณฑิตยสถาน. 2556 : 1405) การอ่านในใจและอ่านอookเสียงเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบการศึกษา จะเป็นการอ่านลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่ กับความมุ่งหมาย การอ่านในใจไม่เกี่ยวกับบุคคลอื่น และเสียงแต่�ุ่งเน้นไปที่การรับรู้ความหมายหรือเนื้อหา สาระของคำและความ มีคำและข้อความที่เกี่ยวข้องกับ

การอ่านหลากหลาย เช่น อ่านใจ อ่านตีความ อ่านข่าว อ่านอย่างมีวิจารณญาณ อ่านเกม อ่านตีบท ฯลฯ ซึ่ง เป็นปัญหาสำหรับเยาวชนไทยและคนไทย ที่สรุปได้ว่า “อ่านไม่ออก อ่านไม่เป็น คิดไม่เป็น” ที่ส่งผลต่อการ พัฒนาปัญญาอันเป็นปัจจัยสำหรับการพัฒนาทุกด้าน เป็นโจทย์สำคัญทางการศึกษาที่มีในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตลอดชีวิตของสังคมไทย ทั้งที่ได้พัฒนา มาอย่างต่อเนื่อง ด้วยความตระหนักรโดยความร่วมมือ ของทุกฝ่าย นับจากระดับนโยบายของชาติ สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน แต่ปัญหานี้ยังเป็นภาระ แห่งชาติเช่นเคย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังบันทึกที่ 12 ได้ระบุสถานการณ์การศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยว่า ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำและระบุเป้าหมายการพัฒนาไว้เป็นลำดับต้น ๆ คือ

1) คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีทักษะและความรู้ความสามารถที่จะเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ 2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตร่วมกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศไทย (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.2559 ; มปน.)

ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาศักยภาพการอ่าน

การพัฒนาการเรียนรู้ของคนในชาติต้องพัฒนา
ความสามารถด้านการคิดซึ่งสัมพันธ์กับการอ่าน
ทำอย่างไรให้คนไทยรักการอ่าน อ่านออก เขียนได้
อ่านเป็น หลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา
จึงต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาการอ่านและสร้าง
นิสัยรักการอ่าน แต่ยังไม่บรรลุเป้าประสงค์ วิธีการหนึ่ง
คือ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ผลิตเอกสาร แบบเรียน
ทำร้า ที่ผลิตออกมามาเพื่อส่งเสริมให้อ่านและรักการอ่าน
ออกมามากมาย เพื่อใช้สอนทั้งในระบบการเรียนการสอนและส่งเสริมการอ่านนอกเวลาเรียน แต่ปรากฏว่า
การรักการอ่านของคนไทยยังคงเป็นเป็นโจทย์สำคัญ
ของการศึกษาชาติ

ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ เป็นนักวิชาการอีกท่านหนึ่งที่ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ได้พยายามพัฒนาความสามารถด้านการคิดของคนไทย ท่านมีความรู้หลากหลาย ผลิตหนังสือและตำรา มากมาย โดยเฉพาะหนังสือตำราด้านการคิดที่เป็นคุณภาพการแก้สังคมมายาวนาน และล่าสุดผู้เขียนได้อ่าน “ดร.แคนนอนอ่าน: เคล็ดลับปัญญา เปเลี่ยนชีวิต ในยุคดิจิตอล” เป็นหนังสือเล่มแรก สะทกสะบับการพกพาอีกเล่มหนึ่ง เมื่อได้อ่านจึงประทับใจกลวิธีเสนอ เนื้อหาสาระโน้มน้าวให้ค้นรักการอ่านและวิธีการอ่าน สารต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงกลวิธีการเรียบเรียงที่มีระบบด้วยการลีลาใช้ภาษาจ่าย ๆ ชวนอ่าน

น่าจะเป็นแบบอย่างในการเสนอบทความวิชาการที่มีประโยชน์และมีคุณค่าร้อยรัดเนื้อหาสาระกับระบบการนำเสนออย่างลงตัว เป็นตำราวิชาการที่อ่านด้วยความเพลิดเพลิน ด้วยการประกอบสร้างแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างภาษาทั่วไป ดังแนวคิดของ Longacre อ้างอิงจาก สมทรง บุรุษพัฒน์ (2537 : 22-23 ; อ้างอิงมาจาก Longacre, 1981) ว่า วจนะประกอบด้วย ใจความสำคัญของเรื่อง (macrostructure) ระดับความสำคัญของเรื่อง (profile) ข้อความประเภทต่างๆ และส่วนประกอบทางไวยากรณ์ (constituency structure)

ด้วยปรารถนาให้ผู้อื่นได้อ่าน อย่างอ่าน
รักการอ่าน นำไปใช้กับชีวิต และเผยแพร่ต่อไป รวมถึง
ได้เรียนรู้กลวิธีการเรียนเรียนงานวิชาการอย่างมี
ประสิทธิภาพ ผู้เขียนจึงคร่ำเสนอกรอบที่สำคัญจาก
หนังสือเล่มนี้ตามแนวทางการวิเคราะห์ส่วนประกอบ
ทางไวยากรณ์ของวากกรรมของ Longacre ด้านการ
ตั้งชื่อเรื่อง การกล่าวนำ การเสนอเนื้อหา และการปิด
ความ เป็นการจูงใจให้ผู้อ่านเข้าไปศึกษาหนังสือเล่มนี้
อย่างลึกซึ้ง

การตั้งชื่อเรื่อง

หนังสือเล่มนี้มีองค์ประกอบไม่ต่างจากหนังสือทั่วไป คือ ประกอบด้วยคำนิยม คำนำจากผู้เขียนและเนื้อหาหลักจำนวน 10 เรื่อง ที่ผู้เขียนใช้โน้มน้าวและเสนอวิธีการอ่านไว้ (คือ 1) เหตุผลที่ผู้อ่านชอบอ่าน 2) เรียนจบ...อ่านไม่จบ 3) เลือกอ่าน เลือกอนาคต 4) อ่านตามเป้า ต้องแตกต่าง 5) อ่านเป็น ให้เป็น “นิสัย” 6) อ่านเร็วขึ้น รู้มากขึ้น 7) อ่านเรื่องยกให้ “เข้าใจง่าย” 8) อ่านมาก แต่คิดให้ “มากกว่า” 9) อ่านจบแบบจำได้ 10) อ่านภาษาอังกฤษเพิ่มโอกาสชีวิต การสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพจากภาษากรอน สื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพจาก การตั้งข้อเรื่อง การกล่าวนำเรื่อง และการสรุปความ

ชื่อเรื่องทั้ง 10 เรื่อง เป็นข้อความประเภท วลีที่มุ่งสื่อความโน้มน้าวให้รักการอ่านและเสนอวิธีการ อ่าน ดังนี้

1. ข้อเรื่องโน้มน้าวให้รักการอ่านมี 4 เรื่อง ได้แก่ เหตุผลที่ผมชอบอ่าน, เรียนจนอ่านไม่จบ, เลือกอ่าน เลือกอนาคต, และอ่านภาษาอังกฤษเพิ่ม โอกาสชีวิต

2. ข้อเรื่องเสนอวิธีการอ่านมี 6 เรื่อง ได้แก่ อ่านตามเป้าต้องแตกต่าง, อ่านเป็น ให้เป็น “นิสัย”, อ่านเร็วขึ้น รู้มากขึ้น, อ่านเรื่องยากให้ “เข้าใจ” ง่าย, อ่านมาก แต่คิดให้ “มากกว่า”, และ อ่านจบแบบจำได้

ชื่อเรื่องดังกล่าวมานี้ 2 กลุ่มใช้ถ้อยคำ ง่ายๆ ในลักษณะภาษาพูด ไม่ต้องตีความ เป็นแรงจูง ในที่ดีให้เข้าไปอ่านหนังสือเล่นนี้

การกล่าวนำ

การกล่าวนำทั้ง 10 เรื่องก่อนเสนอสาระ แต่ละเรื่องมี 4 ลักษณะ คือ กล่าวนำด้วยถ้อยคำสำนวน โน้มน้าว กล่าวนำด้วยการเล่าสถานการณ์ กล่าวนำด้วย ข้อเสนอแนะ และกล่าวนำด้วยประเด็นปัญหา โดยมี การกล่าวนำด้วยสำนวนโน้มน้าวมากที่สุด ดังนี้

1. การกล่าวนำด้วยถ้อยคำสำนวนโน้มน้าว มีจำนวน 6 เรื่อง ซึ่งนับเป็นการกล่าวนำมากที่สุด เป็นถ้อยคำสำนวนของผู้เขียนและของนักประชัญญ์คน สำคัญของโลกเพื่อใช้ประกอบและเชื่อมโยงความรู้ และ ความคิดของผู้เขียนให้ชัดเจน น่าเชื่อถือ เช่น

“การเรียนรู้การอ่านเปรียบเสมือนการจุดไฟ ทุกพยางค์ที่สะกดออกมาก่อให้เกิดประกายไฟ (To learn to read is to light a fire : every syllable that is spelled is a spark)

วิกเตอร์ ญูก

“จะใช้ชีวิตราวกับว่าคุณจะตายในวัน พรุ่งนี้ และจะเรียนรู้ราวกับว่าคุณจะมีชีวิตอยู่ต่อไป” (Live as if you were to die tomorrow. Learn as if you were to live forever.)

มหาตมะ คานธี

“สิ่งทั้งมวลที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้มา ข้าเจ้า เรียนรู้จากหนังสือ” (All I have learned, I learned from books)

อับราฮัม ลินคอล์น

“หนังสือบางเล่มเพียงลิมลองก็พอ ส่วนบางเล่มครุ่นเคี้ยวและกลืนเข้าไป นั่นหมายถึง หนังสือบางเล่มอ่านเพียงบางส่วน บางเล่มอ่านไปแบบ ไม่ต้องการตื่อเรื้อรัง แต่บางเล่มกลับต้องอ่านตลอดเล่ม เชอร์ ฟรานซีส เบคอน

“การอ่านเป็นเครื่องมือพื้นฐานของการ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น (Reading is a basic tool in the living of a good life

มอร์ติมอ เจ. แอดเลอร์

“คนที่ไม่อ่านหนังสือเท่ากับปิดประตู บุญทรัพย์ทางปัญญา”

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

2. การกล่าวนำด้วยการเล่าสถานการณ์ เป็นการเกริ่นนำเรื่องแรก คือ “เหตุผลที่ผมชอบอ่าน” เป็นการนำเสนอแรงบันดาลใจในการเขียนหนังสือเล่นนี้ เพื่อเสนอประเด็นเหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือ

“ครั้งหนึ่ง ผมได้รับเชิญจากมหาวิทยาลัย แห่งหนึ่งให้ไปบรรยายเรื่อง “ความสำคัญของการอ่าน ของเยาวชนไทยในสังคมแห่งปัญญาเพื่อความอยู่รอด ในศตวรรษที่ 21” ให้กับนักศึกษาประมาณ 500 คน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชนของชาติเหล่านั้นรัก การอ่าน รักการศึกษาค้นคว้า และรักการเรียนรู้ โดย ถ่ายทอดจากชีวิตของผมเอง... ผมจึงพยายามรวบรวม เหตุผลว่าทำไมผมจึงชอบอ่านหนังสือ ...ซึ่งเสนอไว้ 10 ประการ เช่น ชอบอ่าน เพราะ... “ได้จัดปาร์ตี้ทาง ปัญญา” กับผู้เขียน”

“ชอบอ่าน เพราะ... “ได้รู้เรื่องต่าง ๆ” มีความน่าสนใจ...”

3. การกล่าวนำด้วยข้อเสนอแนะเป็นกลวิธี เกริ่นนำเรื่อง “อ่านตามเป้าต้องแตกต่าง” เริ่มจากการเสนอแนะตรงประเด็นของเรื่อง เพื่อเน้นย้ำถึงการอ่านสารต่างประเภทประเภทที่ต้องมีความแตกต่างกัน

“อย่าอ่านทุกอย่างเหมือนกันหมด...

...อย่าอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร

เหมือนอ่านบทความวิชาการ

...อย่าอ่านนวนิยาย เมมีอนอ่านต่อรา

เพราะทำให้ “เสียเวลา” และ “ไว้

ประสิทธิภาพ” โดยไม่จำเป็น”

เมื่อเสนอแนะแล้ว จึงเชื่อมโยงกับ ถ้อยคำสำนวนของ เชอร์ ฟรานซิส เบคอน ที่เสริมความ เกี่ยวกับการเลือกอ่านหนังสือ แล้วจึงเสนอการอ่านสาร ประเภทต่าง ๆ เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่าน นิตยสาร ฯลฯ

4. การกล่าวนำด้วยประเด็นปัญหา เป็นการเกริ่นนำเรื่อง “อ่านจบแบบจำได้” เป็นการ กล่าวสะท้อนปัญหาการอ่านหรือการเรียนที่มุ่งให้ผู้ เรียนจำเนื้อหาให้เพียงเพื่อใช้ในการสอบ แต่ไม่สามารถ จำการ แล้วนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ได้อย่างยั่งยืน

“อ่านจบลักษ์ลีม” คงเป็นเรื่องที่เกิดกับคน ทั่วไป แม้ตั้งใจอ่านเพียงใด แต่พอเวลาผ่านไปสักพัก หรือเมื่อถึง

เวลาที่ต้องสอบหรือต้องนำมาใช้จริง กลับ ไม่สามารถจำได้...การพัฒนาทักษะความจำจึงเป็นอีก เรื่องหนึ่งที่เรา

ควรฝึก เพราะหากเราจำสิ่งที่ได้อ่านไป ย่อมเกิดประโยชน์ ไม่สูญเสียเปล่า แต่ถึงกระนั้น การ อ่านจะเกิด

ประโยชน์กว่า หากเราจำด้วยความเข้าใจ เพราะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้และจะจำได้ดีนาน กว่าการจดจำ”

การเสนอเนื้อหา

การเสนอเนื้อหา “ดร.เด่นสอนอ่าน : เคล็ดลับปลุกปัญญาเปลี่ยนชีวิตในยุคดิจิตอล” ทั้ง 10 เรื่อง มีโครงสร้างการนำเสนอที่เป็นระบบ เป็นแบบอย่างของ วิทยกรรวมประเภทตำราที่มีหลักการและสื่อตัวเลขพาดหัว เสนอเนื้อหานอนม้น้ำให้เห็นความสำคัญของการอ่าน และการเสนอแนะวิธีอ่าน โดยการสื่อเนื้อหาตามทัศนะ และประสบการณ์ของผู้เขียนเชื่อมโยงกับทัศนะของ ประชญ์คุณสำคัญ โดยการเสนอขอเรื่อง กล่าวนำ เสนอ ประเด็นหัวเรื่องย่อย และปิดความ ดังนี้

1 การเสนอเนื้อหานอนม้น้ำให้รักการอ่าน ได้แก่ เรื่องเหตุผลที่ผิดชอบอ่าน, เรื่องเรียนจบ...อ่าน ไม่จบ, เรื่องเลือกอ่าน เลือกอนาคต และเรื่องอ่านเป็น ให้เป็นนิสัย มีหัวเรื่องหลักและหัวเรื่องย่อย ดังนี้

หัวเรื่องหลัก	หัวเรื่องย่อย
01 เหตุผลที่ผิดชอบอ่าน	<p>-กล่าวนำ -เสนอเนื้อหา</p> <p>(1) ผิดชอบอ่าน เพราะ...ได้จัด “ปาร์ตี้ทางปัญญากับผู้เขียน”</p> <p>(2) ผิดชอบอ่าน เพราะ...ได้จัด “ไครร์เรื่องต่าง ๆ ” ที่ผิดชอบมาก</p> <p>(3) ผิดชอบอ่าน เพราะ...ได้เป็นเพื่อนกับคนทั่วโลก</p> <p>...</p> <p>(10) ผิดชอบอ่าน เพราะ... “ทำได้” ในสิ่งที่คิดว่า “ทำไม่ได้”</p> <p>-ปิดความ ด้วยการโยงสู่ถ้อยคำสำนวนของบุคคลสำคัญ</p>

2. การเสนอเนื้อหาซึ่งวิธีการอ่าน “ได้แก่ เรื่องอ่าน ตามเป้าต้องแตกต่าง, เรื่องอ่านเร็วขึ้น รู้มากขึ้น, อ่าน

เรื่องยากให้ “เข้าใจ” ง่าย, อ่านมาก แต่คิดให้ “มากกว่า” และเรื่องอ่านจบแบบจำได้ ดังเช่น

หัวเรื่องหลัก	หัวเรื่องย่อย
09 อ่านจบแบบจำได้	<ul style="list-style-type: none"> -กล่าวนำ -เสนอเนื้อหา (1) ทบทวนความเข้าใจตลอดทาง (2) ทบทวนข้อด้วยภาพในจินตนาการ (ทำแผนที่เส้นทาง, สร้างคำใหม่) (3) เล่าให้คนอื่นฟัง (4) ทางานนำไปใช้ <p>-ปิดความ ด้วยโยงสู่ถ้อยคำสำนวนของบุคคลสำคัญ เสนอคำคมประกอบการสรุปความ</p>

โครงสร้างการเสนอหัวเรื่องหลักและหัวเรื่องย่อยเพื่อการโน้มน้าวและชี้แนะวิธีการอ่าน ดังกล่าว เป็นโครงสร้างการเสนอเนื้อหาที่ชวนติดตาม การใช้ภาษาง่าย ไม่เป็นทางการ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกผ่อนคลาย เพลิดเพลิน ต่างจากการอ่านตำราวิชาการทั่วไป ที่มักใช้ภาษาเขียนหรือภาษาทางการ

การปิดความ

การปิดความเป็นศิลปะสำคัญอีกประการ หนึ่งของการเสนอเนื้อหางานวิชาการเล่มนี้ มี 3 ลักษณะคือ 1) ปิดความโดยอ้างถึงทัศนะของบุคคล สำคัญก่อนเสนอคำคมประกอบการสรุปความ 2) ปิดความโดยเสนอคำคมประกอบการสรุปความ 3) ปิดความโดยการสรุปความ ดังนี้

1. ปิดความโดยอ้างถึงทัศนะของบุคคล สำคัญก่อนเสนอคำคมประกอบการสรุปความ การปิดความลักษณะนี้มี 6 เรื่อง เป็นการอ้างถึงคำคมจากนักประชญ เพื่อเน้นย้ำเนื้อหาสาระที่เสนอ ก่อนการสรุปประกอบคำคมของผู้เรียนเรียงเรียงหรือของผู้ที่อ้างถึง ดังเรื่อง เรียนจบอ่านไม่จบ

“มหาตมะ คานธี” ได้ให้ข้อคิดที่ดีมาก สำหรับคนที่ต้องการใช้ชีวิตอย่าง “รู้คุณค่า” ไว้ว่า “จะใช้ชีวิต

รากับว่าคุณจะตายในวันพรุ่งนี้ และ

จะเรียนรู้รากับว่าคุณจะมีชีวิตอยู่ต่อไป (Live as you were to die tomorrow. Learn as if you were to live forever. ...)

ซึ่งทางหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นคือ การอ่าน

การมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสือ ที่จะอ่าน และพัฒนาทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพ ย่อมช่วยเพิ่มความมั่นใจในการทางปัญญาให้เกิดอย่างเต็มที่ ดังนั้น เราจึงควรมีทัศนคติเม่ງ梧ให้กับการอ่าน โดย ตระหนัก “การอ่านไม่ใช่การเสียเวลา แต่เป็นการลงทุน ทางปัญญา” เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ที่ปรารถนา ความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและอนาคต

“การอ่าน
ไม่ใช่เป็นการเสียเวลา
แต่เป็นการลงทุน
ทางปัญญา”

(เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2559. 21-22)

2. ปิดความโดยเสนอคำคมประกอบการสรุปความ เป็นการจับความโดยการกล่าวสรุปและคำคมของผู้เรียบเรียง ดังเรื่อง อ่านเป็นให้เป็น “นิสัย”

“... ในบทนี้ต้องการให้เห็นว่า การอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น สิ่งที่ต้องเรียนรู้คือ วิธีการอ่านที่แตกต่างกัน

ในหนังสือแต่ละประเภทที่แตกต่างกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน นั่นคือ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่เราต้องการ

การอ่านจะมี
ประสิทธิภาพสูงสุด
เมื่ออ่านอย่างมีเป้า
ด้วยวิธีที่ตรงเป้า
(เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2559. 50)

3. การปิดความโดยการสรุปความ เป็นการปิดความโดยการกล่าวสรุปของผู้เขียน พบในเรื่องเดียวก็ “อ่านมาก แต่คิดให้ “มากกว่า” ดังนี้

“ดังนั้น ขณะที่เราอ่านหนังสือให้เราฝึกคิด เชื่อมโยงกับสิ่งที่เราคิด ซึ่งอาจจะทำให้เราค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์อย่างไม่เคยคิดมาก่อนได้

ปัจจุบันสังคมที่แข่งขันกันมีความรู้ ผู้ที่มีโอกาสศึกษาผู้อื่น มีใช้ผู้ที่สะสมความรู้ในโลกมาไว้ในสมองของตนได้มากกว่า แต่เป็นผู้ที่รู้จักทำความเข้าใจในความรู้ รู้จักคิดวิพากษ์ คิดประยุกต์ และคิดสร้างสรรค์อยอดความรู้นั้น ให้เกิดพลังจากการอ่าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

(เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2559. 116)

การปิดความทั้ง 3 ลักษณะ เป็นกลวิธีที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความตระหนักและเชื่อมั่นในคุณค่าของ การอ่าน

บทสรุป

การเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อ ส่งเสริมให้คนไทยรักการอ่านและพัฒนาทักษะการอ่าน ที่มีประสิทธิภาพด้วยกลวิธีการนำเสนอสารัตถะ อย่างรัดกุม ครอบคลุมทั้งการสร้างแรงจูงใจ และเสนอ แนววิธีการอย่างแบบยลผ่านหนังสือเล่ม กทั้รัดใช้ ภาษาไม่เป็นทางการ แม้ไม่พิถีพิถันด้านการใช้ ไวยากรณ์ไทยในประเด็นการใช้ภาษาพูดและการเรียบ เรียงคำและความความ ด้วยสาระที่สมบูรณ์ด้านการส่ง

เสริมนิสัยรักการอ่านและกลวิธีเสนอหรือโครงสร้าง ไวยากรณ์ของภาษาที่มีคำนิยมก่อนเสนอคำนำ จากผู้เขียนที่เน้นให้เข้าไปอ่านจากผู้ทรงคุณวุฒิ 4 คน คือ พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ คุณบูรพา อารัมภ์ วงศ์. ดร.น้ำทิพย์ วิภาวน์ คุณวงศ์ทัน ชัยมงคลสิงห์ ที่เป็นแรงบันดาลใจให้เข้าไปอ่านหนังสือเล่มนี้ และอย่างเป็นนักอ่าน เช่น

“...ในช่วงที่ผ่านมา พฤติกรรมการอ่านของ คนไทยไม่ค่อยดีนัก การส่งเสริมการอ่านในทุกวิถีทาง จึงเป็นเรื่องจำเป็นและน่ายกย่อง...ด้วยลีลาการเขียน ของผู้ที่ได้เชื่อว่า เป็นนักกิจคิด นักเขียนที่ผ่านการ บ่มเพาะการเป็นนักอ่านมาตั้งแต่เด็ก ทำให้เขียนเรื่อง การอ่านที่ชวนให้อ่านง่าย ได้สาระมากกว่า เป็นเพียง ตำราวิชาการที่ว่าด้วยการสอนอ่าน...หนังสือนี้มีเคล็ดลับช่วยให้ผู้ไม่ชอบอ่าน

“รักการอ่าน” ให้ผู้ชอบอ่าน “รู้วิธีอ่าน”
...ว่าที่ที่น่าสนใจของผู้เขียนคือ “วันนี้
เป็นนักอ่านวันหน้าเป็นผู้นำ”

พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

“...หนังสือเล่มนี้น่าจะเป็นหนึ่งในหนังสือ ที่คนไทยควรอ่าน...จุดเด่นของหนังสือเล่มนี้คือ สามารถใช้เป็นหนังสือสอนอ่านของครู เป็นหนังสือ อ่านนอกเวลาของนักเรียน นักศึกษา เหมาะสำหรับ ทุกเพศ ทุกวัย เพราะผู้เขียน เขียนให้อ่านง่าย จึงควร มีไว้ทุกห้องสมุด...ขอบพระคุณดร. แคนท์ที่เขียนหนังสือ เล่มนี้ ที่จะทำให้คนไม่ชอบอ่านรู้ว่าทำไม่ใช่สิ่งต้องอ่าน และทำให้คนที่รักการอ่านรู้ว่าทำไม่ใช่ไม่ควรหยุดอ่าน”

รศ.ดร.น้ำทิพย์ วิภาวน์

ทัศนะทางบวกที่มีต่อผู้เขียน คุณภาพของ หนังสือเล่มนี้ดังกล่าวมา ชี้ชวนให้เห็นคุณค่า ท้าทาย และจูงใจให้อ่านเข้าไปอ่านหนังสือเล่มนี้ รวมถึงสกัด เอาประโยชน์ไปตามบริบทของแต่ละบุคคลเพื่อสัมผัส กับเนื้อหาสาระที่เสนอไว้ทั้ง 10 บท อย่างมั่นใจ

การเสนอเนื้อหา “ดร.แคนสอนอ่าน : เคล็ดลับปลูกปัญญา เปลี่ยนชีวิตในยุคดิจิตอล” ทั้ง 10 เรื่อง มีโครงสร้างการนำเสนอที่เป็นระบบ มีเทคนิคการ จูงใจที่ดี เป็นแบบอย่างของวิชากรรมประเพณีที่มี หลักการ มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย โครงสร้างที่เสนอ มาสื่อถึงคุณค่าด้านเนื้อหาสาระได้ดี เป็นการจุด ประกายความสนใจอ่าน เป็นหนังสือวิชาการที่น่าอ่าน เล่มหนึ่ง เป็นแบบอย่างการเรียนรู้เรียงลำดับที่สมบูรณ์ ด้วยข้อมูลจากความรู้ที่ก่อผลึกจากผู้เรียนเรียงผนวก กับองค์ความรู้และทัศนะสำคัญจากประชารูปของโลก มาสนับสนุน การอ่านหนังสือได เรื่องใด ทั้งที่ตั้งความ มุ่งหมายหรือไม่ก็ตาม ย่อมเป็นต้นทุนสำหรับการ พัฒนาปัญญาได้ ขอเพียงต้องอ่าน ดังทัศนะของชูศักดิ์ ภัทรกุลวนิชย์ (2557 : 4)

“กิจกรรมการอ่านนั้นมีได้แตกต่างจาก กิจกรรมอื่นๆ ในสังคม หาได้บริสุทธิ์ผุดผ่องและไร้เดียงสา อย่างที่เรารายกจะให้เป็น วรรณกรรมเป็นผลผลิตของ สังคม เช่นเดียวกับการที่การอ่านวรรณกรรมคือ กิจกรรมทางสังคม จะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตามที่จะโดย ความยินยอมพร้อมใจหรือไม่ก็ตามแต่ ทั้งวรรณกรรม และการอ่านวรรณกรรมล้วนเป็นมิติทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และอุดมการณ์เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างแนบ แน่นและอย่างมิอาจหลีกเลี่ยงได้

ชูศักดิ์ ภัทรกุลวนิชย์. (2548 : 4)

ข้อมูลด้านเนื้อหาจากหนังสือเล่มนี้หรือ โครงสร้างทางความหมายของวิชากรรมชุดนี้ แม้ไม่ได้ วิเคราะห์และเสนอไว้ ณ ที่นี้โดยตรง เพียงผ่าน โครงสร้างทางไวยากรณ์โดยสังเขปด้วยกลวิธีทางภาษา ของผู้เรียนเรียงที่มีจุดเด่นด้านลีลาการใช้ภาษาที่ง่าย ต่อความเข้าใจ เป็นแนวทางการเรียนรู้เรียงลำดับวิชาการ ระดับต้นแบบ

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2559). ดร.แคนสอนอ่าน : เคล็ดลับปลูกปัญญา เปลี่ยนชีวิต ในยุค ดิจิทัล. กรุงเทพฯ : ซัคเซส มีเดีย.

ชูศักดิ์ ภัทรกุลวนิชย์. (2548). อ่าน (ไม่) เอาเรื่อง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงสร้างจัด พิมพ์คบไฟ. นานมีบุ๊ค.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

สมทรง บุรุษพัฒน์. (2537). วิเคราะห์ภาษา : การ วิเคราะห์ภาษาและดับข้อความ. นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม อาชีวศึกษา.

สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2565). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.